

Procesbeschrijving

'De komende maanden zijn er bijeenkomsten gepland in verschillende delen van het land (11 mei Zwolle, 15 mei Den Bosch, 19 juni Utrecht (voor de randstadprovincies, 3 juli in Zuid-Holland (ook voor de randstadprovincies) en 6 juli in Assen). Ik spreek daar met bestuurders over de toekomst van het middenbestuur. Met de discussienotitie '*Maatwerk in het middenbestuur*' wil ik dat gesprek richting geven.

Mijn rol in het gesprek is vooral die van een discussieleider die alle betrokkenen de microfoon voorhoudt. Vanzelfsprekend ben ik verantwoordelijk voor de conclusies die ik trek en de daarop gebaseerde visie op de toekomst.

Ik wil u een aantal uitgangspunten voorleggen. Dit stuk is geen wetsvoorstel, geen beleidsnota en geen *grand design*. Het is een analyse waarin ik de balans heb opgemaakt van de situatie in het middenbestuur in Nederland. Ik heb aangegeven waar de problemen zich voordoen en in welke richting ik denk de problemen op te lossen. Niet meer en niet minder. Veranderingen in de bestuurlijke structuur zijn alleen zinvol indien zij bijdragen aan het oplossen van maatschappelijke problemen, leiden tot meer helderheid, indien zij ruimte bieden voor differentiatie en indien zij de bestuurlijke drukte doen afnemen.

Maatwerk in het middenbestuur; die titel markeert een doorbraak in het denken over het middenbestuur. Te lang is gedacht dat elke verandering in de ene regio gekopieerd moest worden in de andere. Het ontwerp moest voor elk deel van ons land gelijk zijn. De afgelopen decennia zijn tal van aanpassingen in het middenbestuur bepleit, maar vrijwel altijd ging men er vanuit dat die aanpassingen voor heel Nederland moesten gelden. Ik stel voor om dat uitgangspunt te verlaten omdat het niet altijd uitgaat van de behoefte van de bewoners van een gebied.

De nadruk op maatwerk leidt er bijvoorbeeld toe dat ik onderscheid maak tussen de randstad en de rest van Nederland. Simpelweg omdat de randstad anders *is* dan de rest van Nederland. En zowel binnen de randstad als binnen 'de rest van Nederland' zijn ook belangrijke verschillen. Soms wettigen die verschillen variatie in de bestuurlijke organisatie. Uiteindelijk is het bestuur een instrument, bedoeld om dienstbaar te zijn aan onze samenleving.

Ik stel vast dat binnen alle geledingen van het openbaar bestuur met enthousiasme wordt gedebatteerd over het middenbestuur'. Ik hoop al deze input mee te nemen in mijn notitie over het middenbestuur die ik in oktober van dit jaar naar de Tweede Kamer wil zenden'.

Johan Remkes